

KONJUNKTURRÅDETS RAPPORT

Kapitalbeskattningens förutsättningar

2018

Daniel Waldenström (ordförande)
Spencer Bastani
Åsa Hansson

SNS FÖRLAG

Daniel Waldenström Spencer Bastani Åsa Hansson

Twitter
#snskunskap

WiFi **SNSGuest**
Lösenord **snskunskap**

KONJUNKTURRÅDETS RAPPORT

Kapitalbeskattningens förutsättningar

2018

Daniel Waldenström (ordförande)

Spencer Bastani

Åsa Hansson

SNS FÖRLAG

Daniel Waldenström

Inledning

Rapportens utgångspunkter

- Stora förändringar sedan ”århundradets skattereform” 1991
 - Kapitalbeskattningen har förändrats
 - Kapitaltillväxt och globalisering
 - Nya forskningsrön om kapitalbeskattning
- Vilken roll ska kapitalskatter spela i Sverige?
- Röd tråd: Både effektivitet och fördelning bör beaktas
- Våra förslag förändrar inte den totala skattenivån

Rapportens kapitel

1. Inledning
2. Bör kapital beskattas?
3. Kapital och den ekonomiska fördelningen
4. Erfarenheter av kapitalbeskattning
5. Attityder till kapitalbeskattning
6. Analys och rekommendationer

KONJUNKTURRÅDETS RAPPORT

Kapitalbeskattningens förutsättningar

2018

Daniel Waldenström (ordförande)

Spencer Bastani

Åsa Hansson

SNS FÖRLAG

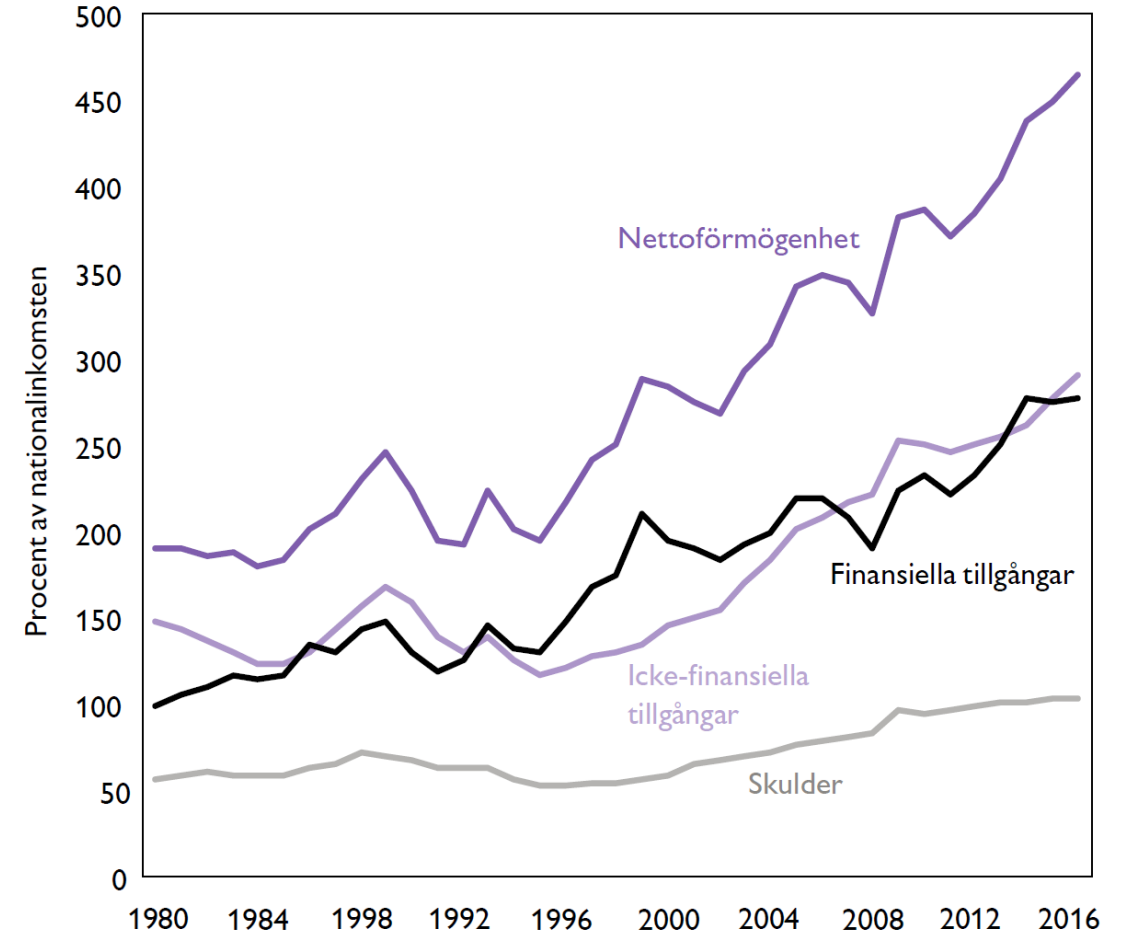
Spencer Bastani

Bör kapital beskattas?

Kapital i Sverige

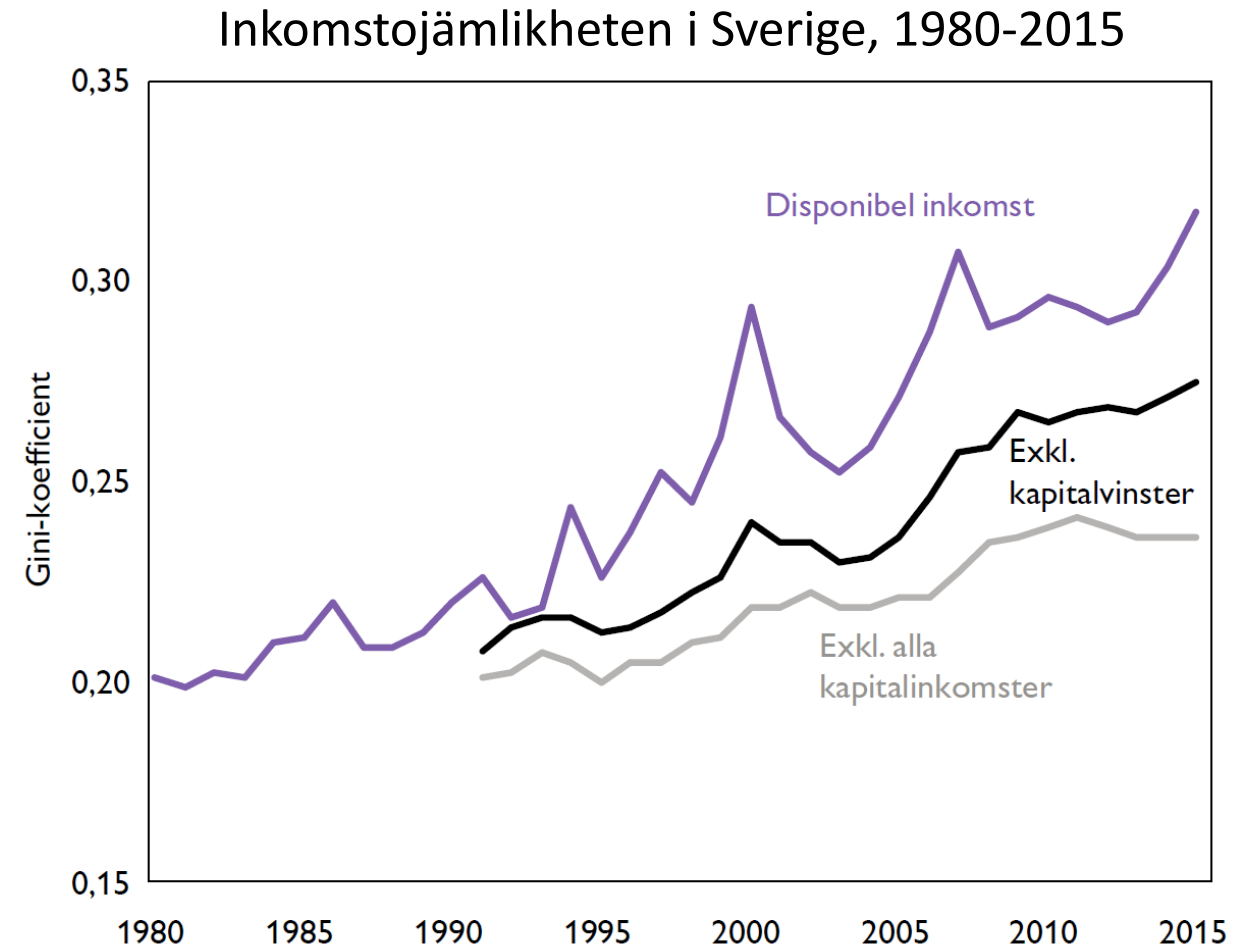
- Ökade förmögenhetsvärden i Sverige
 - Förmögenhetskvoten fördubblad sedan 1995
- Förklaringarna är flera
 - Bostadsprisernas uppgång
 - Aktiemarknadens uppgång
 - Ökat fonderat pensionssparande

Förmögenhetskvoten i Sverige
(Total privat förmögenhet / Nationalinkomsten)

Kapitalinkomster och disponibel inkomst

- Kapitalinkomster förklarar hälften av den ökade inkomstojämlikheten
- Trots detta är Sverige ett av världens jämlikaste länder

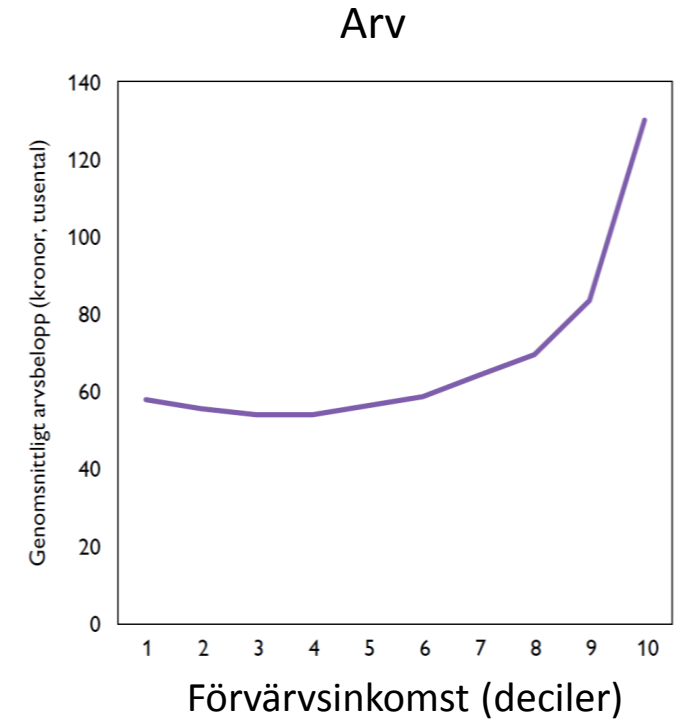
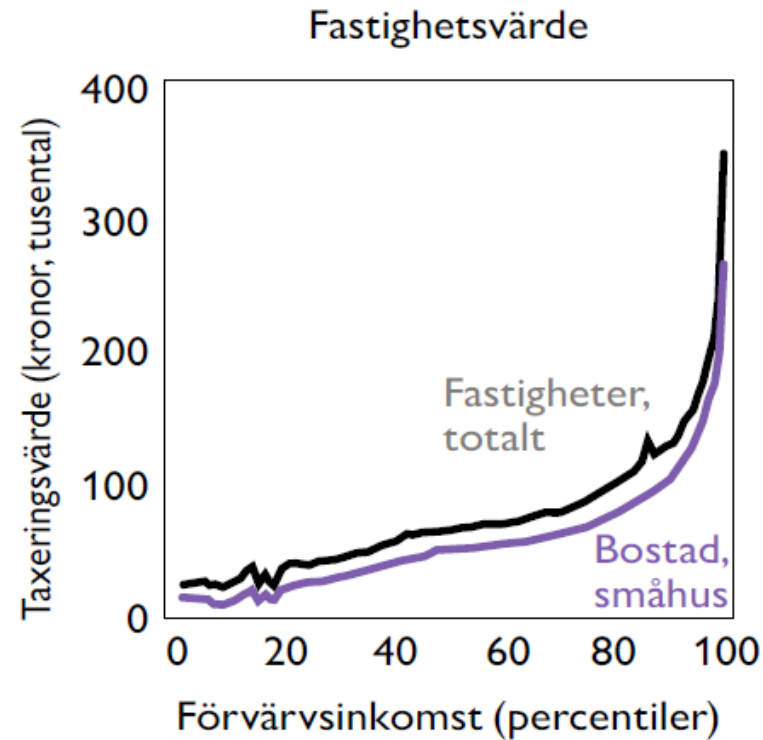
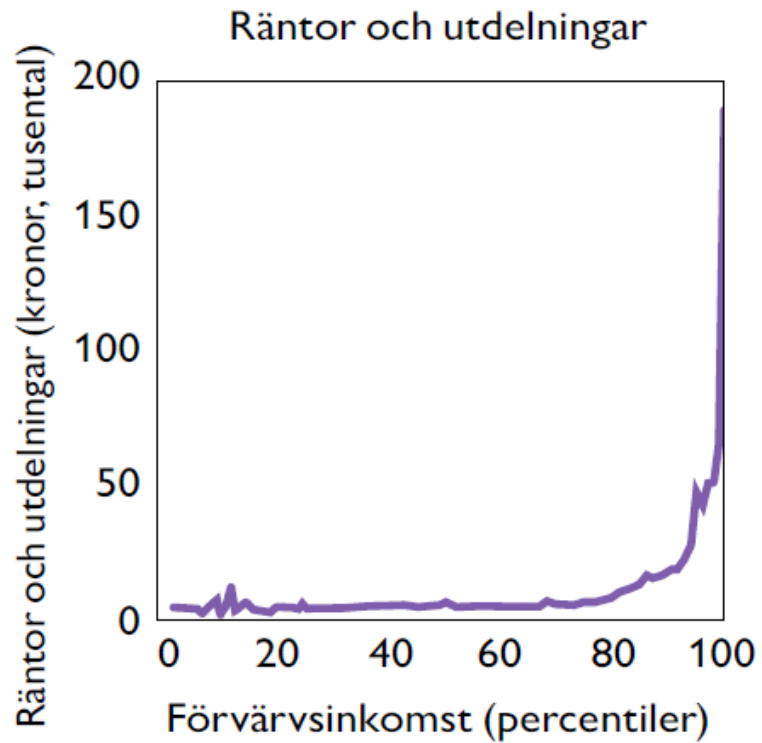
Teoretisk bakgrund

- Skatter finansierar omfördelning och offentliga utgifter, men påverkar ekonomisk aktivitet negativt
- Optimal beskattning
 - Samhällsekonomiskt önskvärt skattesystem som tar hänsyn till både effektivitet och omfördelning
 - Ideala skatten ur samhällets perspektiv är en skatt på förmåga
- Ryggraden i moderna skattesystem: progressiv beskattning av arbetsinkomster
- Kapitalbeskattning kan utgöra ett effektivt komplement

Argument mot kapitalskatter

- Kapitalskatter hämmar kapitalbildning och tillväxt
- Kapital är en rörlig skattebas och svår att beskatta

Sambandet mellan kapital och arbetsinkomst

Argument för kapitalsskatter

- Samband mellan kapital och (förmåga att tjäna) hög inkomst gör kapitalsskatt till effektivt komplement till progressiv inkomstskatt
- Skatteväxling från arbete till kapital gynnar arbetsutbud och investering i humankapital
- Ett minskat sparande kan leda till mer arbete senare i livet
- En del kapital har ärvts (och inte sparats in)

Hur bör kapital beskattas?

- Det finns goda argument för att beskatta kapital
- Men hur bör skatterna utformas?
 - Likformig beskattning av olika former av kapital
 - Beskattning av fastigheter
 - Dual inkomstbeskattning

KONJUNKTURRÅDETS RAPPORT

Kapitalbeskattningens förutsättningar

2018

Daniel Waldenström (ordförande)

Spencer Bastani

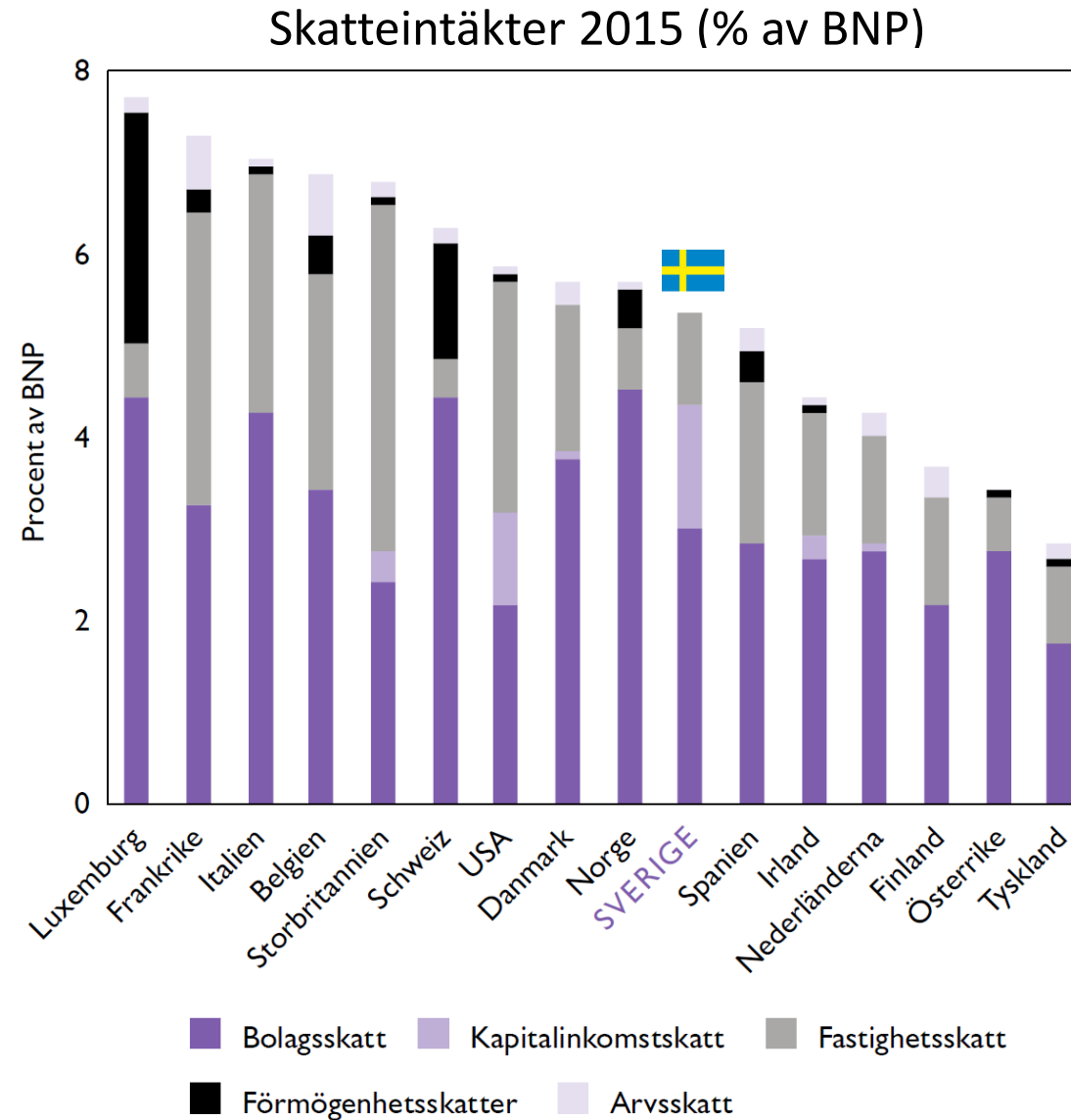
Åsa Hansson

SNS FÖRLAG

Åsa Hansson

Hur beskattas kapital?

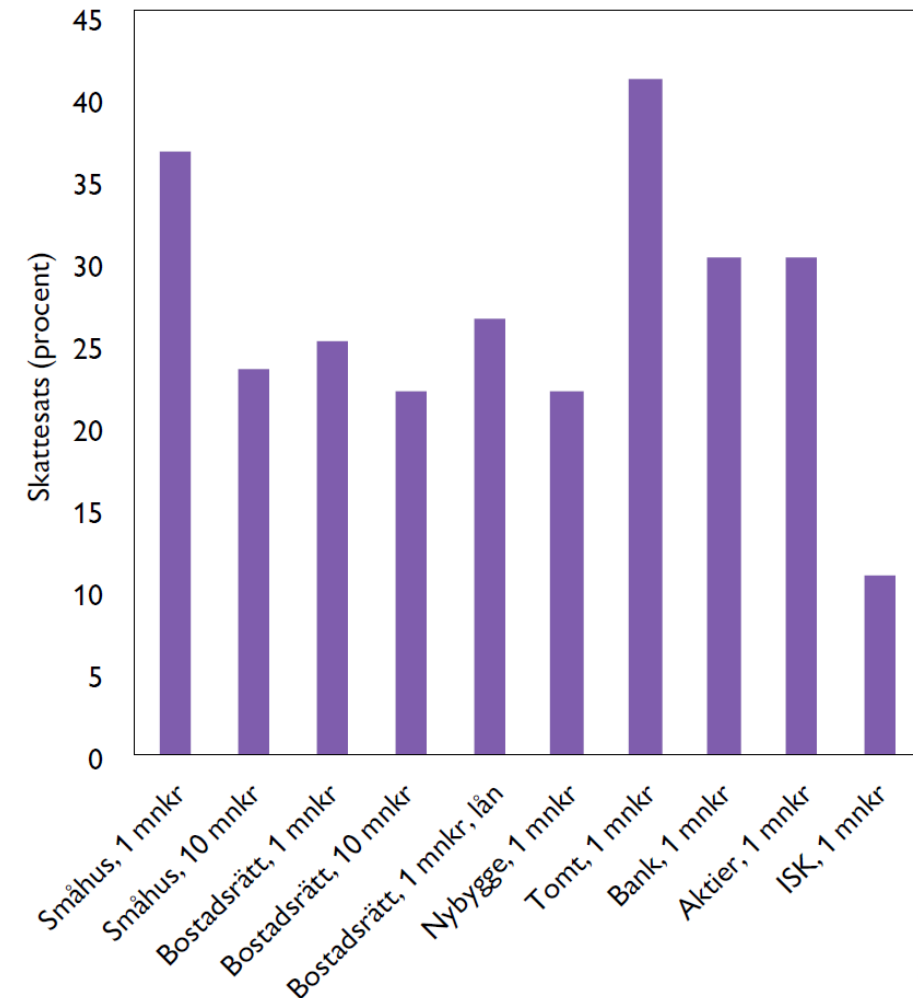
Kapitalbeskattning

Kapitalinkomster beskattas på olika sätt

- Likformighetsprincipen från 1991 övergiven
 - Kapitalinkomster beskattas på varierande vis
- Investeringar känsliga för skatteskillnader
 - Styrs dit de beskattas lägst istället för dit de gör störst nytta

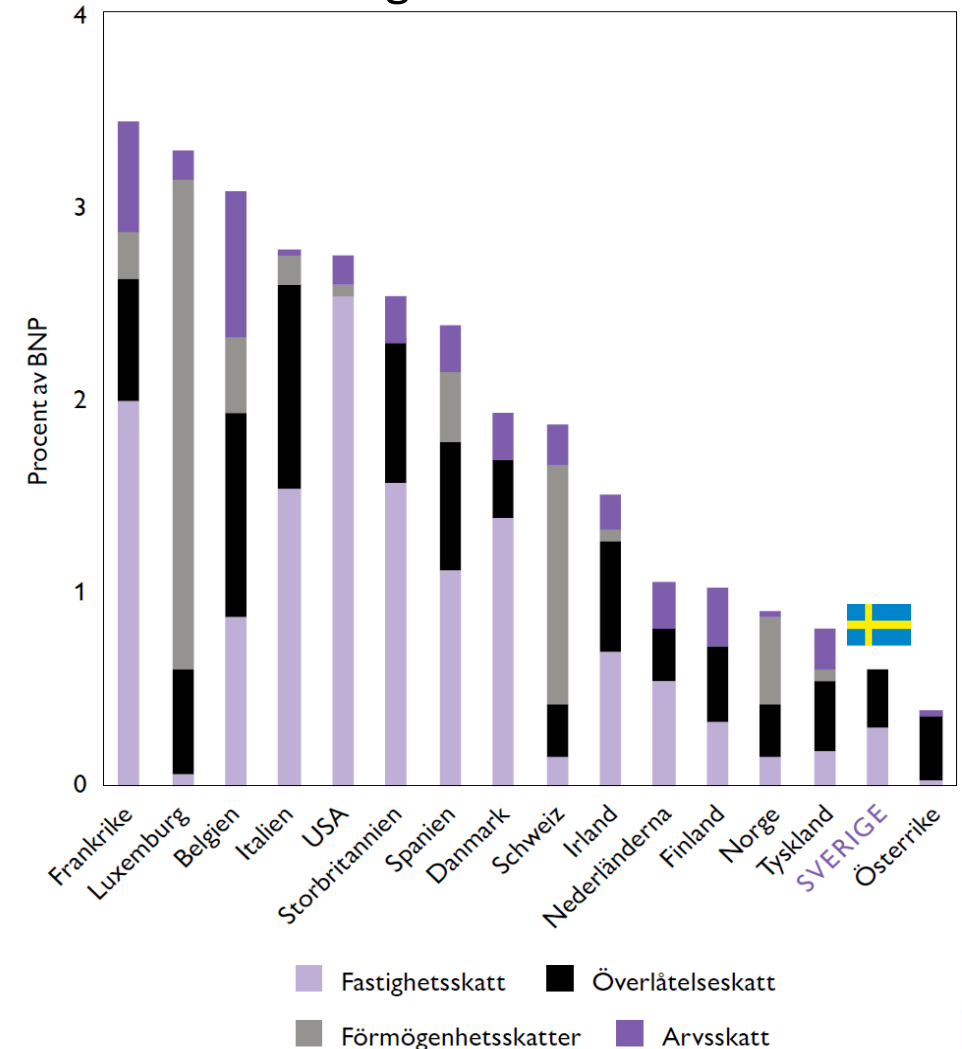
Skatten på olika kapitalinkomster (%)

Skatt på fastighet, förmögenhet, arv

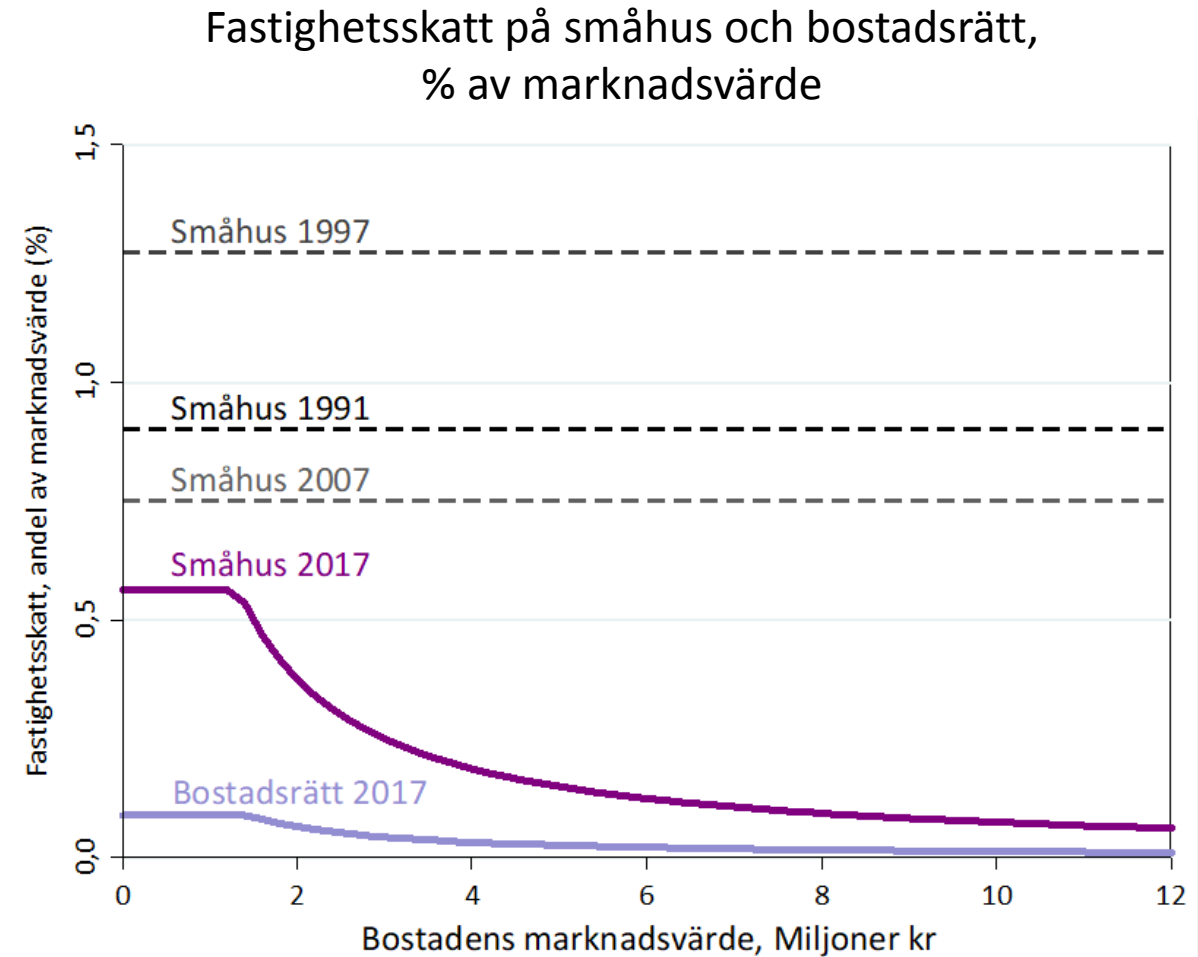
- Sverige har nästan lägst fastighetsskatt i hela OECD
- Detsamma gäller skatt på arv och gåva samt hushållsförmögenhet

Intäkter från fastighets-, förmögenhets och arvsskatt

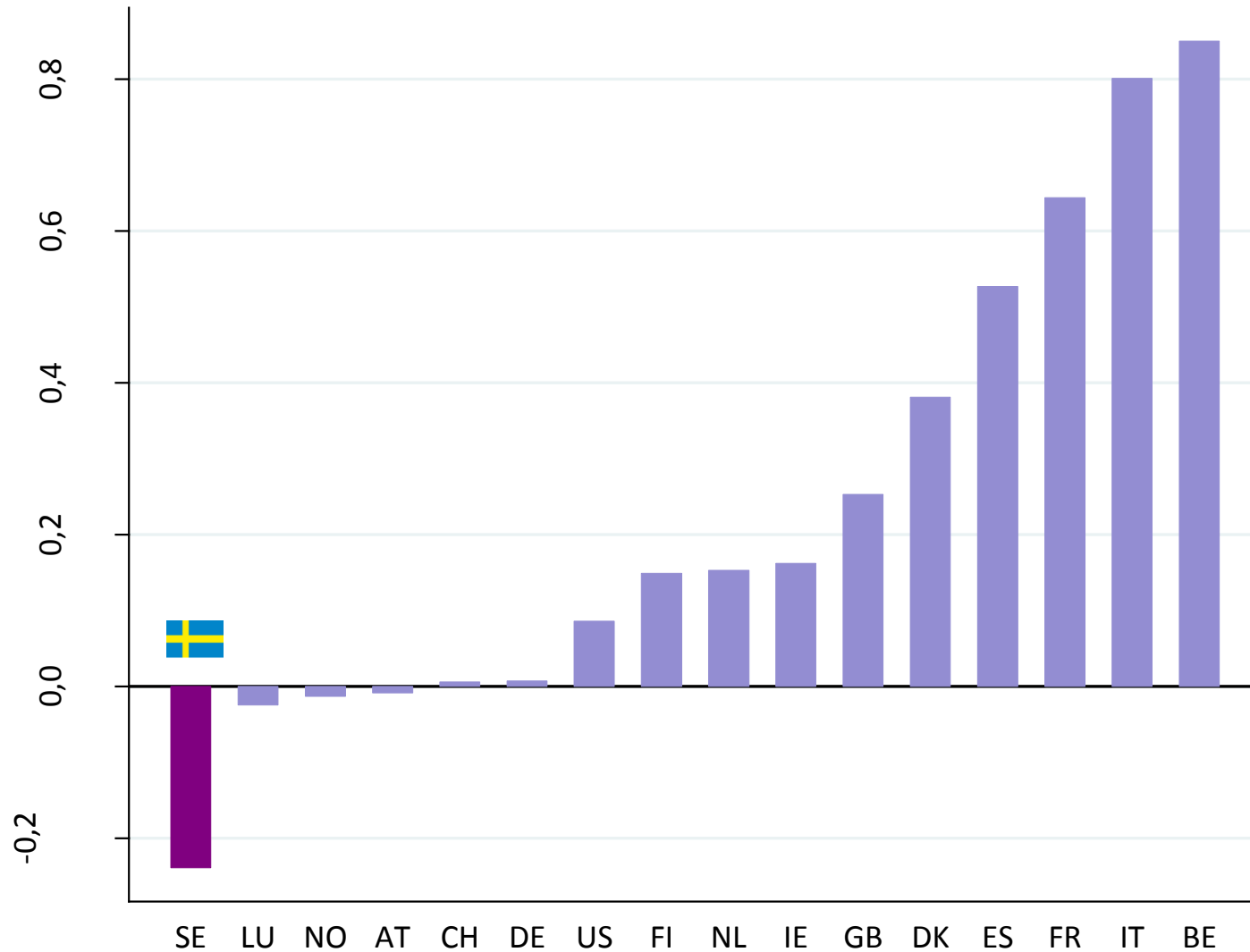
Fastighetsskatt på småhus och bostadsrätt

- Takbeloppet innebär att fastighetsskatten har blivit regressiv
- Bostadsrätter betalar betydligt lägre fastighetsskatt än småhus
- Nybyggda hus helt skattebefriade i 15 år

Andra länder höjer fastighetsskatten

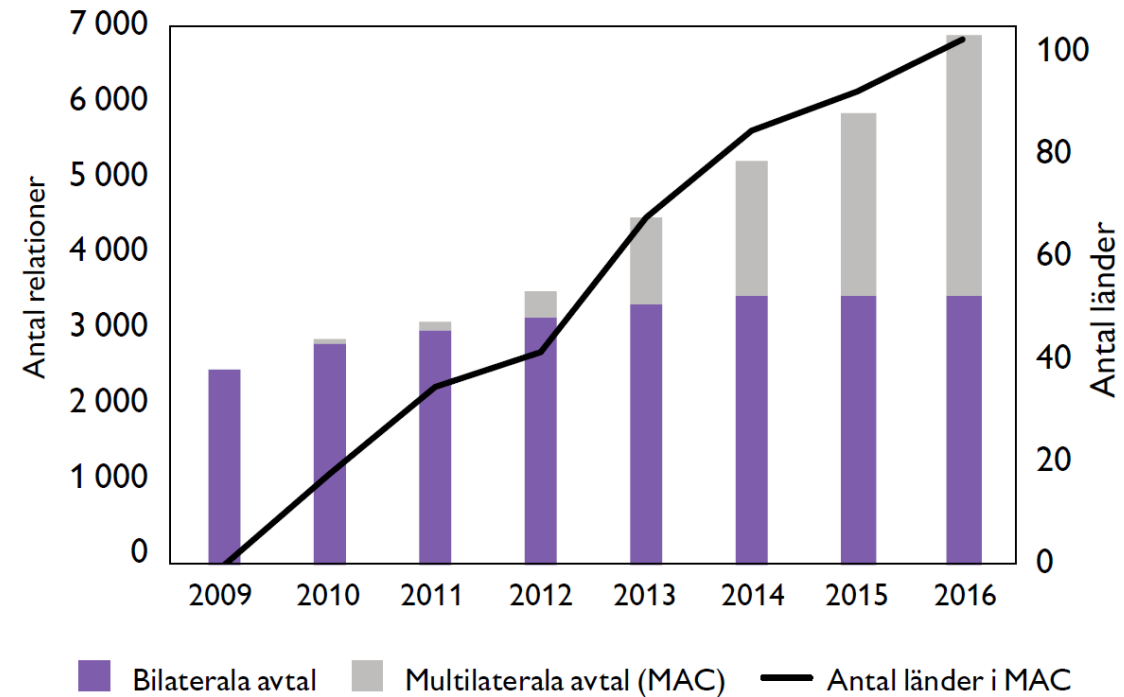
Förändring i fastighetsskatt, 2005-2015 (% av BNP)

Internationell kapitalrörlighet

- Finansiellt kapital den rörligaste skattebasen
- Informationsavtalen har ökat kraftigt
- Lättare idag att beskatta finansiellt kapital

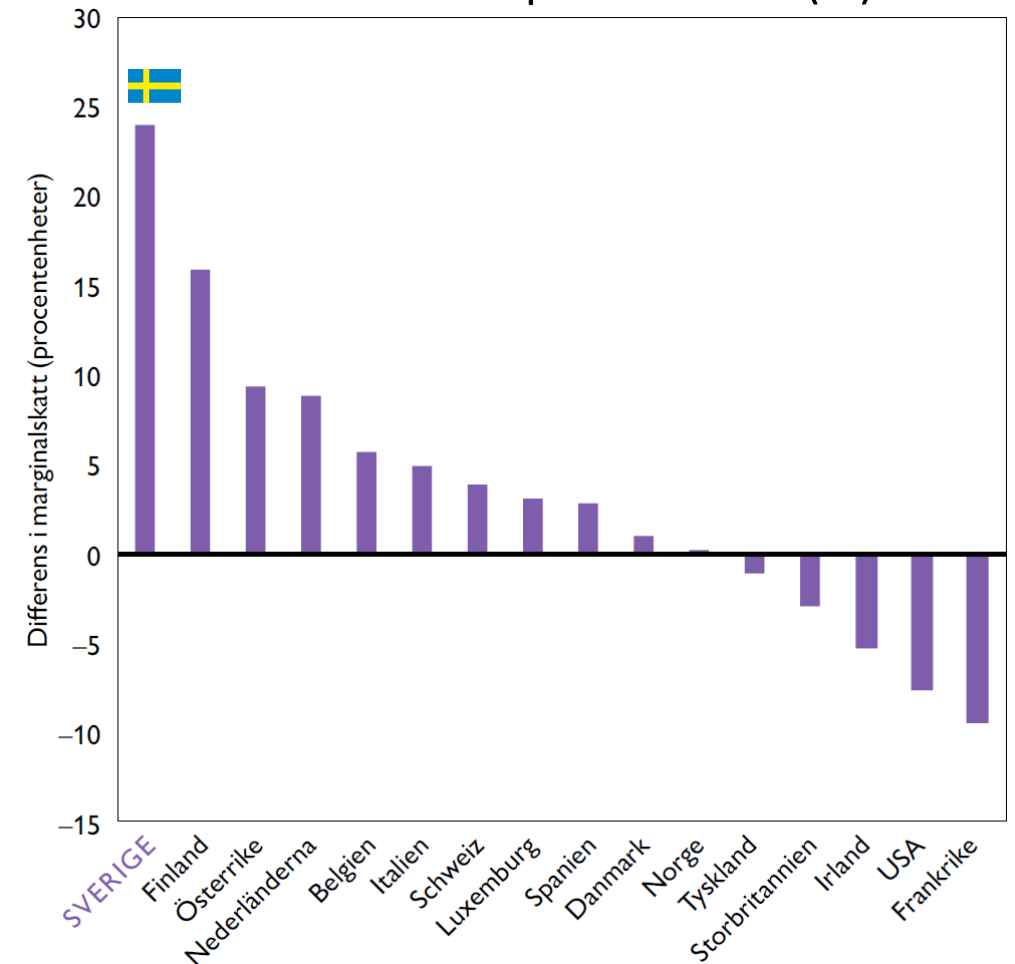
Antal undertecknade informationsavtal om utlänningars kapitalinnehav

Arbete beskattas hårdare än kapital

- Skillnaden mellan högsta marginals katt på arbete och kapital störst i Sverige
- Drivs av skillnader i marginals katter på höga arbetsinkomster

Skillnad i högsta marginals katt på arbets- och kapitalinkomst (%)

KONJUNKTURRÅDETS RAPPORT

Kapitalbeskattningens förutsättningar

2018

Daniel Waldenström (ordförande)
Spencer Bastani
Åsa Hansson

SNS FÖRLAG

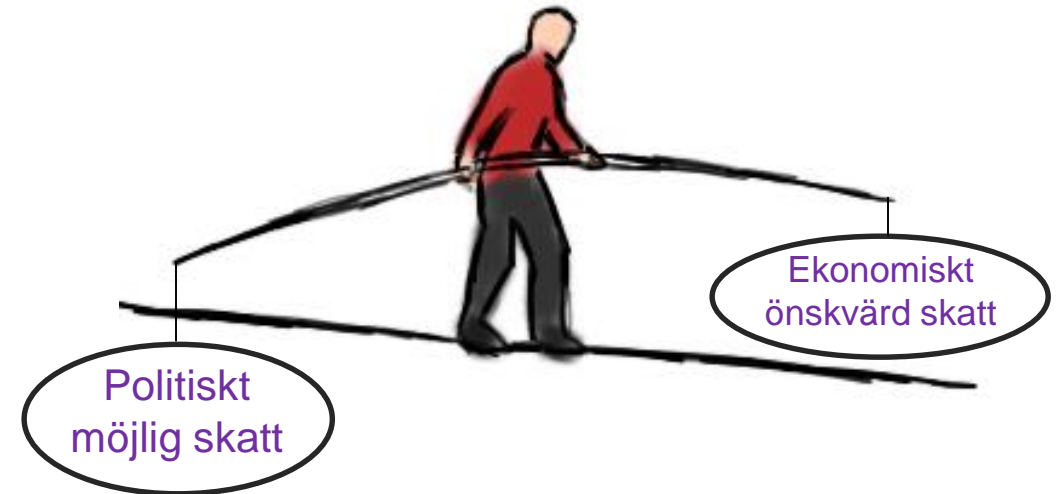
Daniel Waldenström

Attityder

Hushållens attityder till kapitalskatter

- Bred acceptans för skatter är viktigt
 - Ekonomiskt önskvärda *och* politiskt genomförbara?
- Enkätundersökning till 12 000 hushåll
 - SCB genomförde, nationellt representativt
- Frågor om skatt på kapitalinkomst, bostäder, arv, förmögenhet

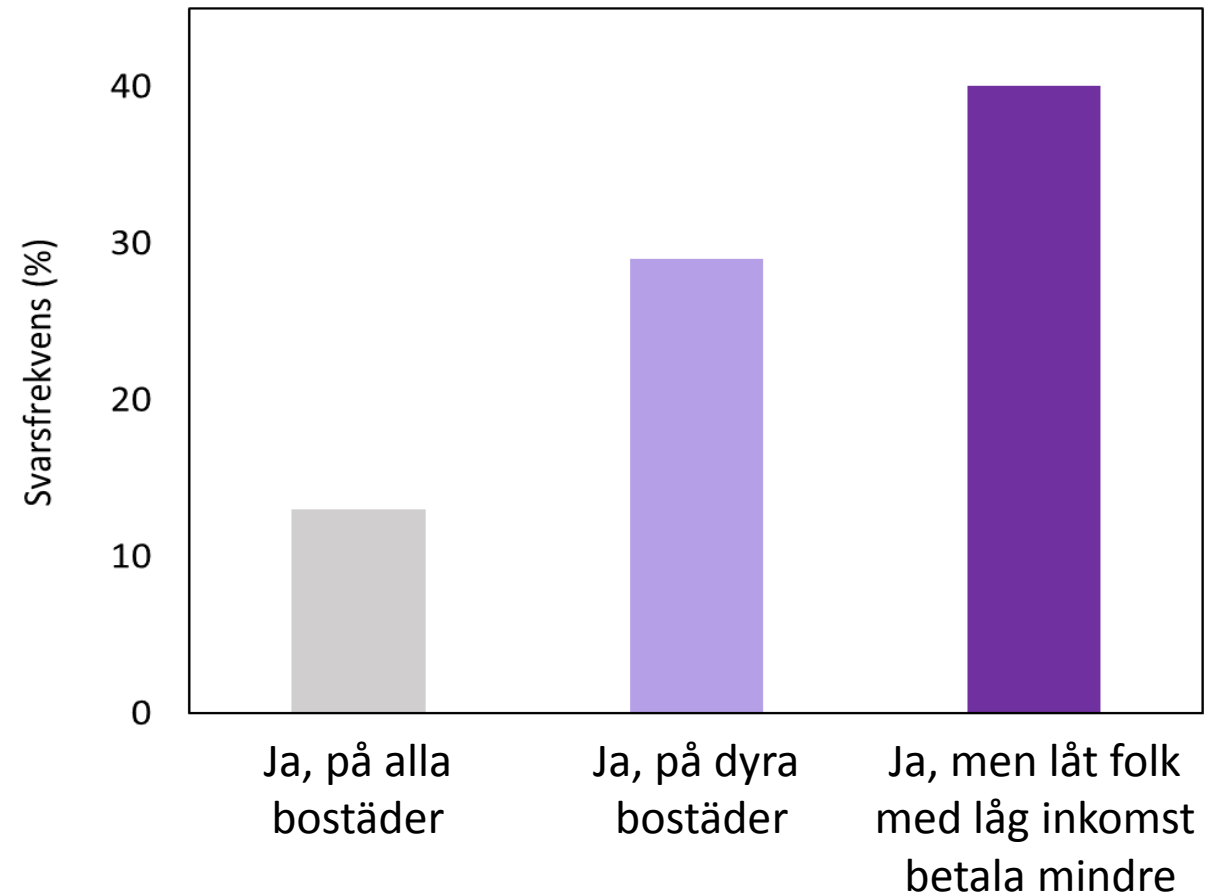
Finansministerns skattebalansgång

Attityder till skatt på bostäder

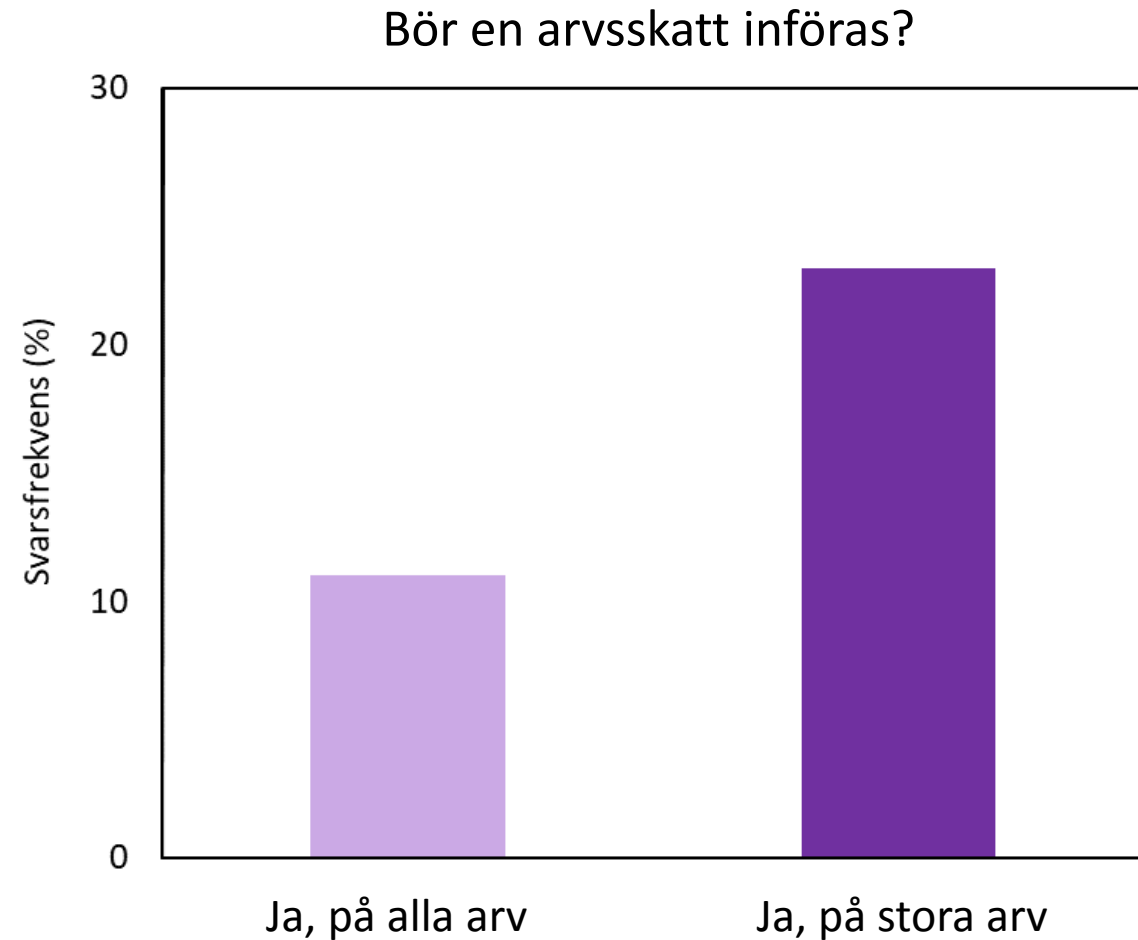
- Svagt stöd för skatt på bostäder
- Stödet ökar dock för skatt på dyra bostäder
- Ytterligare ökat stöd om personer med låg inkomst betalar mindre

Andel som ger starkt stöd till påståendet
”En skatt på bostäder bör införas”

Attityder till arvsskatt

- Svagt stöd för arvsskatt
- Stödet ökar dock om skatten träffar stora arv

Attityder till andra kapitalskatter

- Relativt stort stöd för förmögenhetsskatt
- Skatt på kapitalinkomster får varierande stöd
 - Lägst stöd: Banksparande, lotterivinster
 - Högst stöd: Reavinstskatt på aktier, aktieutdelning

KONJUNKTURRÅDETS RAPPORT

Kapitalbeskattningens förutsättningar

2018

Daniel Waldenström (ordförande)
Spencer Bastani
Åsa Hansson

SNS FÖRLAG

Daniel Waldenström

Slutsatser och rekommendationer

Slutsatser

- Forskningen ger flera skäl till att beskatta kapital
- Minskad likformighet i svensk kapitalbeskattning skapar snedvridning, skatteplanering och oförutsägbarhet
- Kapitalets storlek och koncentration har ökat
- Informationsavtal mellan länder försvårar skatteflykt
- Attityder till kapitalsskatter beror på skatternas utformning

Fyra övergripande rekommendationer

1. Öka likformigheten i kapitalinkomsters beskattning
 - Vi föreslår en enhetlig skatt på 25%
 - Utred förenklade sparformer som inte ger upphov till inlåsnings effekter och inte heller skapar snedvridningar

Fyra övergripande rekommendationer

2. Beskatta alla bostäder lika och sänk skatten vid omsättning

- Vi föreslår en fastighetsskatt på 1% av taxeringsvärdet
- Begränsningsregel för hushåll med låg inkomst
- Stämpelskatten avskaffas
- Reavinstskatten sänks genom att fastighetsskatten dras ifrån reavinsten

Fyra övergripande rekommendationer

3. Utred skatt på större arv och gåvor, men inte på förmögenhet
 - Arvsskatten är ett träffsäkert sätt att minska ojämlikhet i livschanser
 - Förmögenhetskatten har för stora problem

Fyra övergripande rekommendationer

4. Skatteväxla från arbete till kapital

- Vi balanserar höjda kapitalskatter med sänkt skatt på arbete
- Antingen sänka bredd eller främst för medelstora och högre inkomster